

PEDAGOGIK MAHORAT KASBIY STANDART

2024-YILGI KUZGI ATTESTATSIYA JARAYONLARIDA SINOVLARNING
“PEDAGOGIK MAHORAT VA KASB STANDARTI”
QISMIDAN TUSHGAN TEST SAVOLLARI

O'qitish	<i>qo'yilgan maqsadga erishishga yo'naltirilgan pedagog bilan o'quvchilarning tartiblangan o'zaro harakati</i>
O'rganish	<i>anglash, mashq qilish va egallangan tajribalar asosida xulq-atvor va faoliyatning yangi shakllarini egallash jarayoni, oldin egallanganlari o'zgaradi</i>
O'rgatish	<i>O'qitish maqsadini amalga oshirish bo'yicha pedagogning tartiblangan faoliyati</i>

Ushbu ma'lumotlarni yod oling moslashtirish holida savolga tushgan!

Evristik ta'lim	<i>bu o'quvchilarning faol ishtirokini, mustaqil fikrlashini va muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan ta'lim uslubidir</i>
An'anaviy ta'lim	<i>bu o'qitish va o'rganish jarayonida o'qituvchining asosiy rol o'ynashi va o'quvchilarning passiv ravishda bilimlarni qabul qilishiga asoslangan ta'lim uslubidir</i>

Ushbu ma'lumotlarni yod oling moslashtirish holida savolga tushgan!

3, O'quv jarayonini tashkil etishda o'qituvchi uchun kerak bo'ladigan ko'nikmalar?

1. Ta'limning aniq va olchanadigan natijalariga erishish
2. zamonvaix axborot texnologiyalari integratsiyasini rejalashtirish
3. Har bir o'quvchining ehtiyojlari va qiziqishlaridan kelib chiqib o'quv dasturini moslashtirish
4. Diagnostik va baholash testlarini har xil uslubda ishlab chiqish.

Javob; 2.3

4. O'qituvchining sinfi maktabdagi tadbirlarda juda faol. Sinfdagi bolalar ham birbirilari bilan juda inoq. Bunday holatda o'qituvchida qaysi qobiliyat yaxshi rivojlangan?

Javob; Tashkilotchilik qobiliyati

5. Blum taksonomiyasi bosqichlarini to'g'ri ketma-ketlikda belgilang 1) bilish; 2) tushunish; 3) tahlil qilish; 4) qo'llash; 5) sintez; 6) baholash

Javob; 1, 2, 4, 3, 5, 6

6. Tahlilning bu turida mavzuning ilmiyligi va izchilligi, oddiydan murakkabga tomon yo'nalishi, ko'rgazmaliligi va berilayotgan bilim, yangi axborotlarning hayotiyliigi, ularning jonli va ravon tilda ochib berilishi nazarda tutiladi

Javob; Didaktik tahlil

7. Ushbu tahlil mobaynida ta'lim yo'nalishidagi xukumat qarorlari, talablar, davlat tili, milliy ruh, madaniyatning go'zal durdonalari, shu soha bo'yicha buyuk alloma va olimlarning qilgan ishlari, fikrlari, respublikadagi oxirgi o'zgarishlarning mashg'ulot davomida foydalanilishi asos qilib olinishi mumkin

Javob; Metodologik

8. Ushbu tahlilda o'rganilayotgan mavzuga dasturda mo'ljallangan soatda, uni qanday usullar erdamida, talabalarining yoshi va shaxsiy-psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda yetkazib bera olishi, talabalarni o'ylashga, izlanishga majbur etishiva unga sharoit yaratishi muhim o'rin tutadi

Javob; Uslubiy

9. Tahlilning bu turi ancha murakkab va mas'uliyatli bo'lib, o'qituvchining tashqi qiyofasi, talabalar bilan til topa olish mahorati, madaniyati, odobi bilan birgalikda dars jaraenida umuminsoniy tarbiyaning tarkibiy qismlarini talabalarga bera olishi va uning nutq madaniyati ham nazarda tutiladi

Javob; Pedagogik

10. Bu tahlilda, avvalo, talabalarining kayfiyati, ularning sog'ligi, jamoadagi sog'lom muhit, talabalarining xushyorligi fanga bo'lgan qiziqishlari, dars beraetgan o'qituvchisiga munosabati, Talabalarining hozirjavobligi, sezgir va topqirligi, haroki, yangi va avvalgi materiallarni esda saqlashlari, obrazli va mantiqiy tafakkuri, talabalar fantaziyasi, oldida turgan mas'uliyatlariga talabalarining irodali yoki irodasizligi, ulardagi bilim, ko'nikma va malakalar ko'lami kabi tomonlar kiradi. O'qituvchining favqulodda vujudga kelgan vaziyatdan o'z obro'sini saqlagan holda chiqa olishi, o'zini boshqara olishi ham inobatga olinadi

Javob; Psixologik tahlil

11. Yosh mutaxassis hamkasbining tajribasini o'rganish va ta'lim jarayonini tahlil qilish maqsadida uning darsini kuzatdi. Dars davomida hamkasbi mavzuni oddiydan murakkabga tomon tushuntirgani, barcha berilayotgan mavzular ilmiyligi, yangi axborotlarning hayotiyligini qayd qilib o'tdi.

Javob; Didaktik tahlil

12. Direktor o'quv ishlari bo'yicha o'rinbosari o'qituvchining darsiga tahliliga kirdi. Darsda o'qituvchi va o'quvchi orasidagi muhit yaxshi ekanligini, o'quvchilar kayfiyati yaxshi ekanligini darsda ijobiy muxit yaratilganligini ko'rdi va darsni baholadi.

Javob; Psixologik tahlil

13. Sinf rahbari bir o'quvchisining ba'zi fanlardan orqada qolayotganini aniqladi. Bolaga darslarni o'zlashtirishga yordam tariqasida uni darsdan keyingi faoliyatga jalb etdi. Nima deb o'ylaysiz, sinf rahbari o'quvchini ta'limni tashkil etishning qaysi yordamchi shakli bilan shug'ullanishga yo'naltirgan? To'g'ri bo'lishi mumkin bo'lgan variantlarni belgilang.

1. Fan to'garaklari;
2. Fakultativ mashg'ulotlar
3. O'qituvchi maslahati;
4. O'quv ekskursiyalari
5. O'quv konferensiyalari

Javob; 1, 2, 3, 4, 5

14. Pedagogning o'z ustida ishlash bosqichlari to'g'ri ketma-ketligini aniqlang:

1. Ushbu qaror bo'yicha samarali harakatlarni tashkil etish yo'llarini izlash.
2. Yutuqlarni boyitish va kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan aniq qarorga kelish.
3. O'z faoliyatini tahlil qilish asosida yutuq va kamchiliklarni aniqlash.

Javob; 3. 2. 1

15. Bir o'quvchining onasi o'g'lining xatti-harakatlarida o'zgarish sezganligini, u qo'pol muomalada bo'lishini, onaga nisbatan hurmatsizlik qila boshlaganini aytib, sinf rahbaridan maslahat so'radi. O'qituvchi oiladagi muhit bilan tanishib, bu ota-ona o'rtasidagi munosabatlarning oqibati ekanligini aniqladi va onaga o'z maslahatlarini berdi. Shu bilan birga o'quvchining fikrlari, xohish-istaklari, qiziqishlari, intilishlarini o'rganish hamda unga yordam berish maqsadida u bilan suhbat olib bordi.

Javob; Pedagogik hamdardlik

16. O'qituvchi dars davomida o'quvchilarga o'tilgan mavzular yuzasidan savollar berdi. So'ng o'quvchilar olgan bilimlarini qo'llash maqsadida kichik guruhlarda amaliy topshiriq bajardilar. Dars yakunida o'rganilgan mavzu yuzasidan o'z xulosalarini taqdimot qildilar

Javob; O'tilganlarni takrorlash va mustahkamlash

17. O'quvchiga amaliy topshiriqni bajarish uchun muayyan vazifa va uni amalga oshirish shartlari belgilab berildi. O'quvchi o'z faoliyatini shunga muvofiq rejalashtirdi. Bu qobiliyat qaysi faoliyat turiga kiradi?

Javob; Regulyativ

18. O'qituvchi dars davomida aksariyat o'quvchilarni tingladi. Noto'g'ri fikrlarni rad etmasdan, yo'naltiruvchi savollar bilan yangi mavzuni tushuntirishga harakat qildi. O'qituvchi tomonidan bunday usul nima maqsadda qo'llangan edi?

Javob; Dars davomida har bir o'quvchiga o'z g'oyalari va qarashlarini ifoda etish imkoniyatini berish maqsadida

19. Darsni boshlashdan avval o'qituvchi har bir o'quvchining darsdan tashqari vaqtda nima bilan shug'ullanishi haqida so'radi. Dars davomida barcha o'quvchi faol ishtirok etdi. O'qituvchi ta'lim samaradorligini ta'minlash maqsadida qanday usuldan foydalandi?

Javob; O'quvchilar darsda faol qatnashishlarini motivatsiyalashda ularning shaxsiy qiziqishlaridan foydalandi

20. Darslarda mavzuga mos keladigan ko'rgazmali va tarqatma materiallardan qanday maqsadda foydalaniladi?

Javob; Ta'lim samadorligini ta'minlash uchun

21, Rejalashtirilayotgan darsning shakl va usullari nimalarga mos kelishi lozim?

Javob; Darsning maqsadlari, o'quvchilarning yosh xususiyatlari va o'zlashtirishiga mos kelishi lozim

22. Qaysi holatlarda namunaviy o'quv rejalari o'zgartirish kiritish mumkin?

Javob; O'quvchilarning ehtiyojlari va qiziqishlaridan kelib chiqqan holda

23. Nima uchun o'quvchilarning yutuqlarini baholash va bahoni asoslab berish juda muhim?

Javob; Maqsadga qay darajada erishganligini ko'rsatish, o'qishni davom ettirishga qiziqtirish, motivatsiya berish.

24. . 4K modelini nimalar tashkil qiladi?

1.Kreativ 2.Kritik 3.Kombinatorika 4.Komminikatsiya 5.Kooperatsiya 6.Kollaboratsiya

Javob; 1, 2, 4, 6

25. Pedagogning o`z ustida ishlash bosqichlari nechta?

Javob; 5ta

26.

kommunikativlik	o'qituvchining o'quvchilar bilan to'g'ri muomala qila olishi va muloqot o'rnatish qobiliyati
kreativlik	yangi g'oyalarni ishlab chiqarishga moyillik, nostandart fikrlash va boy tasavvurga ega bo'lish qobiliyati

Ushbu ma'lumotlarni yod oling moslashtirish holida savolga tushgan!

27. Blum taksonomiyasi nechta bosqichdan iborat?

Javob; 6ta

28. O'qituvchining pedagogik mahorati tushunchasi mazmunini nimalarda namoyon bo'ladi?

Javob;

1. Madaniyatning yuqori darajasi, bilimdonlik va aql-zakovatning yuksak ko'rsatkichi.

2. O'z faniga doir bilimlarning mukammal sohibi.

3. Pedagogika va psixologiya kabi fanlar sohasidagi bilimlarni puxta egallaganligi, ulardan kasbiy faoliyatida foydalana olishi.

4. O'quv - tarbiyaviy ishlar metodikasini mukammal bilishi

29. O'quvchi bir loyiha ustida ishladi o'qituvchi tomonidan loyiha taqdimotiga ko'ra to'g'ri keladigan fikr va vazifalarni topshirgan?

1 Vazifasni belgilangan muddatdan oldin bajarganligini ta'kidlamoqchi bo'lgan taqdimotga 1 muammo uchun keltirilgan malumotlarni joriy yil bo'yicha yangilash kerak

3 Loyiha ishi talab darajasida berilgan. Taqdimotga ba'zi o'zgarishlar kiritish lozim. Darsdan so'ng ular haqida batafsil gaplashib olish un ko'rsatmalat berish

Javob; 1, 3

30. O'qituvchi o'quvchiga tanbeh berdi. O'quvchi ustozga e'tiroz bildirib gap qaytardi. O'qituvchi ota-onasini chaqirtirib ota-onasini oldida o'quvchi bilan gaplashdi. O'qituvchi qanday yo'l tutdi?

Javob; uyaltirish

31. Tajribali pedagog o'quvchilarning olgan bilimlarini nazorat qilib ularni doimiy ravishda sinflar kesimida tahlil qiladi. Baholashning turli usullaridan foydalanish uchun bu sohadagi yangiliklarni kuzatib boradi. Yo'l qo'yilgan xato va kamchiliklar yuzasidan o'quvchilarga kerakli maslahatlarni beradi. Bu vaziyatda malakali ustoz o'zlashtirishni baholash va qayta aloqani taqdim etish mehnat harakatlarining qaysi zarur ko'nikmalarni namoyon etgan bo'ladi.

Javob; O'quvchilarning rivojlanish ishlarini rag'batlantirishda baholash usullaridan foydalanish;

32. Moslashtiring

1. Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish;	a) Ta'limning aniq va o'lchanadigan natijalarini, shuningdek ushbu natijalarga erishishga aniq muddatlar uchun vazifalarni va ularni rejalarga shakllantirish;
2. Xavfsiz rivojlantiruvchi ta'lim muhitini yaratish va ta'minlash.	b) O'quvchilarni ta'lim va tarbiya jarayoniga jalb qilish, ularning o'quv va bilim faoliyatiga qiziqtirish maqsadida o'quv guruhlarini boshqarish;
	c) Turli madaniyatdagi bolalar, o'spirinlar bilan ishlashga imkon beradigan madaniyatlararo kompetensiyalarga ega bo'lish

Javob; 1-b; 2-c

33. O'qituvchi bu tadqiqot usuli orqali ma'lumotlarni boyitish, mavjud holatlarga baho berish muammoning yechimini topishga, imkon beruvchi pedagogik shart- sharoitni yaratishga erishadi. Bu tadqiqot maqsadga muvofiq holda individual guruhli va ommaviy shaklda o'tkazadi. Tadqiqot samarali bolishi uchun ishtirokchilarga o'z fikrlarini erkin va batafsil ayta olishiga sharoit yaratilishi hamda olingan ma'lumotlar oz vaqtida tahlil qilinishi lozim.

Javob; suhbat metodi

34. Baholashning qaysi turi ta'lim oluvchi va o'qituvchi o'rtasida tezkor o'zaro aloqani hamda o'quvchi va o'qituvchi o'rtasida qayta aloqani ta'minlaydi, ta'lim jarayonini takomillatirishga imkon beradi?

Javob; Formativ baholash

35. Sinf rahbari bur necha o'quvchini sinf jamoasida ajralgani, umumiy tadbirlardan o'zlarini olib qochishlarini kuzatdi. Buning sababini bilish uchun sinfdagi muloqot muhitiga e'tiborini qaratdi. Jamoa orasidagi psixologik munosobotga to'g'ri va odilona baho berish uchun o'quvchilar bilan alohida suhbatlar o'tkazdi. Asta-sekinlik bilan barcha o'quvchilar orasida do'stona munosabat o'ranatildi. Shunda sinf rahbari pedagogga xod bo'lgan qaysi qobiliyati namoyon bo'ldi

Javob; anglash qobiliyati

36. Pedagogik mahorat tizimi quyidagi o'zaro bir-biri bilan bog'liq bo'lgan asosiy komponentlardan iborat. Quyida shu tizimning to'g'ri berilgan komponentlarini belgilang;

1. Pedagogik insonparvarlik talablariga bo'ysunishi.
2. Kasbga oid bilimlarni boshqa fanlar bilan aloqadorlikda mukammal bilish.
3. Pedagogik qobiliyatga ega bo'lish.
4. Pedagogik texnika sirlarini puxta egallash

Javob; 1, 2, 3, 4

37. Moslashtiring

1) O'qitish	<i>a) qo'yilgan maqsadga erishishga yo'naltirilgan pedagog bilan o'quvchilarning tartiblangan o'zaro harakati</i>
2) O'rganish	<i>b) O'qitish maqsadini amalga oshirish bo'yicha pedagogning tartiblangan faoliyati</i>
3) O'rgatish	<i>c) anglash, mashq qilish va egallangan tajribalar asosida xulq-atvor va faoliyatning yangi shakllarini egallash jarayoni, oldin egallanganlari o'zgaradi</i>

Javob; 1-a, 2-c, 3-b

38. Pedagog o'quvchilarga ravon tilda, notiqlik qobiliyatini ishga solib, aniq faktlar asosida bilim beradi, ularning ko'nikma va malakalarini rivojlantiradi. U o'rganilayotgan mavzuning ifodalanayotgan voqeilikka, faktlarga to'g'ri kelishiga e'tibor qaratadi. Bunda unutm qning asosiy xususiyatlaridan qay birini mohirona qo'llagan hisoblanadi?

Javob; Nutqning aniqligi va ta'sirchanligi

39. O'qituvchi yangi mavzuni tushuntirish uchun asos bo'lgan avvalgi materiallarni "Aqliy hujum" orqali takrorlab oldi. So'ng tanish ma'lumotlarga yangi mavzuni ulab, darslikda berilgan matn ustida o'quvchilar bilan hamkorlikda ishladi. Keyin yangi mavzu bo'yicha olingan bilimlarni tekshirib, mustahkamladi. Dars so'ngida olingan bilimlarga qo'shimcha internetdan ma'lumot to'plab kelishni buyurdi: Bunda o'qituvchi darsning qaysi turidan foydalandi?

Javob; Yangi materiallarni bayon qilish darsi

39. Yoqtirmaslik, xush ko'rmaslik– bir shaxsning ikkinchi shaxsga, muayyan subyektlar guruhiga yoki qandaydir ijtimoiy hodisaga nisbatan salbiy hissiy munosabati

Javob; antipatiya

40. Mayl, havas, ichki qiziqish– bir shaxsning ikkinchi shaxsga, muayyan subyektlar guruhiga yoki qandaydir ijtimoiy hodisaga nisbatan ijobiy hissiy munosabati.

Simpatiya

41. Hamdardlik, qayg'udosh bo'lish – bir shaxsning u tomonidan ikkinchi shaxsning fikrlari, xohish-istaklari, qiziqishlari, intilishlarining his etilishi, tushunilishi, qabul qilinishini ifodalovchi munosabati

Empatiya

1) rahbar o'z irodasini qo'l ostidagilarga ma'muriy kuch vositasida o'tkazishga intiladi, ya'ni majburlash, qo'rqitish, rag'batlantirish va boshqa chora-tadbirlardan foydalanadi.	a) Avtoritar (direktiv) uslubda
2) rahbarning o'z qarorlarini tavsiyalar ko'rinishida berishi, xodimlarning ishiga kamroq aralashishi bilan tavsiflanadi.	b) Liberal (erkin ish yuritish) uslub
3) rahbar o'z faoliyatini o'zining jamoasi a'zolariga tayangan holda, jamoa fikrini inobatga olib amalga oshiradi.	c) Demokratik (kollegial) uslubda

Javob; 1-a; 2-b; 3-c

1) bu sinfda kundalik ish jarayonida olib boriladigan baholash turi, ta'lim oluvchining o'zlashtirish joriy ko'rsatkichi hisoblanadi, o'qitish paytida ta'lim oluvchi va o'qituvchi o'rtasida tezkor o'zaro aloqani hamda o'quvchi va o'qituvchi o'rtasida qayta aloqani ta'minlaydi, ta'lim jarayonini takomillatirishga imkon beradi.	a) formativ
2) uzoq muddatli o'qitish siklidan keyin keladi va bu bosqichni (semestr, o'quv yili) yakunlaydi	b) an'anaviy baholash
3) bu o'qituvchining ishlash vositasi.	c) summativ

Javob; 1-a; 2-c; 3-b

1) Boshlang'ich 4-sinf o'quvchilarining matnni o'qish va tushunish darajasini baholash;	a) PIRLS..
2) 4- va 8-sinf o'quvchilarining tabiiy-ilmiy yo'nalishdagi fanlardan savodxonligini baholash;	b) PISA
3) Rahbar va pedagog kadrlarning umumiy o'rta ta'lim muassasalarida o'qitish va ta'lim olish muhitini hamda o'qituvchilarning ish sharoitlarini o'rganish;	c) TIMSS
4) 15 yoshli o'quvchilarning o'qish, matematika va tabiiy yo'nalishdagi fanlardan savodxonlik darajasini baholash	d) TALIS

Javob; 1-a; 2-c; 3-d; 4-b

1.o'z o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish	A)O'zaro darslarda qatnashish, ularni tahlil ilish, undan o'zining kasbiy faoliyatida foydalanish
2.Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish	B)Ziddiyatlarni hal qilish, sinfda va undan tashqarida muloqot qilishi uchun ijobiy muhit yaratishda muloqot o'tkazish
3.Hamkasblar va ta'lim oluvchilarning ota-onalari bilan hamkorlik	C)Tarbiyaviy muammolarni hal qilishda va o'quvchilarni hayotga tayyorlashda boshqa pedagogic xodimlar va mutahassislarni maktab hayotiga jalb qilish
4.Ta'lim samaradorligini ta'minlash	D)O'quvchilarning jamoaviy va hamkorlikdagi loyihaviy ishlarini tashkil etish
	E)Darsdan tashqari turli madaniy tadbirlarda ishtirok etish

Javob; 1-A 2-B 3-C 4-D

1. Dars vaqtidan oqilona foydalanish	a. dars bosqichlarini, sinfda o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi turli ekanligini hisobga olgan holda rejalashtirish
2. O'qitishning faol usullaridan foydalanish	b) dars jarayonida ta'limiy maqsadlarga erishish uchun turli pedagogic texnologiyalardan samarali foydalanish
3. Sinfda samarali muloqotni ta'minlash	c) darsning turli bosqichlarida savol-javob fkr almashish qayta muloqot usullaridan foydalanish
	d) Darsning turli bosqichlarida o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishga qaratilgan suhbat o'tkazish

Javob; 1-a; 2-b; 3-c

1) Onlayn ta'lim	A) Texnika vositalaridan foydalanish orqali bilim va malakalarni egallash shakli. Bu kompyuter yoki mobil qurilma orqali o'qishdir.
2) Muammoli ta'lim	B) O'quvchi ilmiy qarama-qarshiliklarga duch keladigan va ularni mustaqil ravishda hal qilishga harakat qiladigan o'rganish usuli
	C) Ta'lim nazariyasining o'quv faoliyatining kattalar subyekti tomonidan bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirishning o'ziga xos tomonlarini ochib beradigan bo'lim.

Javob; 1-a; 2-b

49. O'qituvchi dars davomida o'quvchilarga o'tilgan mavzular yuzasidan savollar berdi. So'ng o'quvchilar olgan bilimlarni qo'llash maqsadida kichik guruhlarda amaliy topshiriq bajardilar. Dars yakunida o'rganilgan mavzu yuzasidan o'z xulosalarini taqdimot qildilar.

Javob; O'rganilganlarni takrorlash va mustahkamlash darsi

1. O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish	A) Turli xil muhitda har xil emosional holatlardagi odamlar bilan aloqa qila bilish
2. Hamkasblar va ta'lim oluvchilarning ota-onalari bilan hamkorlik	B) Davlat ta'lim standartlari va o'quv dasturlarining maqsadlariga muvofiq o'quv rejalarini ishlab chiqish
	C) O'zaro darslarda qatnashadi, ularni tahlil qiladi, undan o'zining kasbiy faoliyatida foydalana

Javob;1-c, 2-a

51. Qaysi darsining tuzilishi?

a) tashkiliy qism; b) o'rganilganlarni umumiy tarzda takrorlash (yodga tushirish); v) nazorat ishini o'tkazish; g) uy vazifasi (o'rganilganlarni qayta takrorlash maqsadida).

Javob; O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish darsi

52. Qaysi darsning tuzilishi?

a) tashkiliy qism; b) o'tilgan mavzuni takrorlash (uy vazifasini tekshirish); c) yangi mavzuni bayon qilish; g) o'rganilgan materialni mustahkamlash; d) o'quvchilarni baholash; e) uy vazifasini berish.

Javob; Aralash

1) O'qitish	a) o'qitish jarayonida egallanadigan bilim, ko'nikma, malakalar, kompetensiya va fikrlash usullari tizimi.
2) Ta'lim	b) qo'yilgan maqsadni samarali amalga oshirish uchun unga zaruriy shaklni taqdim etadigan, aniq mezonlar bo'yicha tartiblangan didaktik jarayon.
	c) qo'yilgan maqsadga erishishga yo'naltirilgan pedagog bilan o'quvchilarning tartiblangan o'zaro harakati.

Javob; 1-c; 2-a;

53. Har bir o'quvchisi nimaga qodir ekanligini bilgan ustoz navbatdagi tadbirga tayyorgarlik vaqtida umuman qiynalmadi. U o'quvchilarning bilimi va mahoratiga mos rollar ajratib vazifalarni belgilab berdi. Tadbirga o'quvchilar mustaqil tayyorgarlik ko'rib, uni ko'tarinki ruhda o'tkazdi. Tadbirdan o'quvchilarning o'zlari ota-onalar maktab rahbariyati ham mamnun bo'ldi. Bunday holatda o'qituvchining qanday qobiliyati namoyon bo'ldi.

Javob; Voqealarni oldindan ko'ra bilish qobiliyati

54. "Dars vaqtini oqilona tashkillashtirish, darsning maqsad, shakl va usullarini aniqlash" o'qituvchilar kasbiy kompetensiyasining qaysi mehnat vazifasidagi ko'nikmalariga kiradi?

Javob; O'quv jarayonini rejashtirish

55. O'qituvchilarning kasbiy pedagogik tayyorgarligi shartli ravishda qanday yo'nalishlarda olib boriladi?

1. O'qituvchining shaxsiy fazilatlar bo'yicha tayyorgarligi;
2. O'qituvchining ruhiy psixologik tayyorgarligi;
3. o'qituvchining ijtimoiy - pedagogik va ilmiy - nazariy jihatdan tayyorgarligi;
4. O'qituvchining maxsus va ixtisoslikka oid uslubiy bilimlarni egallab borishi

Javoblar orasidan shular tanlab olinadi

56. O'qitishning bu usulida o'qituvchi o'quvchilar uchun muammo tug'diradi, keyin ular javobini aniqlayotganda chetda turadi.

Javob; Evristik metod

57. Pedagog o'z hatti-harakatlari, bilimi bilan Hamkasblari va o'quvchilarga doim o'rnak bo'lib kelgan. Uning har bir so'zi, nutqi harakatlariga mos ravishda uyg'unlashgan. O'quvchilar bunday o'qituvchini diqqat bilan kuzatib, darslarni qiziqish bilan eshitadilar. Bunda o'qituvchining qanday qobiliyati namoyon bo'lgan.

Javob; Kinestetik qobiliyat

58. 4-sinf rahbari darsdan tashqari tadbirlarda juda yaxshi natijalar ko'rsatadi. Sinf o'quvchilari orasida ham ijobiy ruh hukmron. Sinf o'quvchilari odobli, madaniyatli. O'quvchilar bilan ishlashda o'qituvchining qanday qobiliyati namoyon bo'lgan?

Javob; Muloqot qilish qobiliyati

59.O'quv jarayonini tashkil etishda o'qituvchi uchun zarur bo'lgan bilimlarni aniqlang.

- 1.O'quv reja va davlat talim standartlari, shuningdek maktab ishi bilan bog'liq boshqa hujjatlar
2. Fanni o'qitishning turli usullari
3. Insoniyatni rivojlantirish, o'qitish va tarbiyalashning klassik va zamonaviy nazariyalari
4. Hayot xavfsizligi asoslari

Javob; 1. 2

60.Direktor o'rinbosari yosh mutaxasssing darsini nazorat qildi.Dars jarayonida yosh mutaxassis o'quvchilar bilimni nazorat qilib,yangi mavzuni tushuntirdi.Yangi mavzuni mustahkamlashga alohida e'tibor qaratdi.Bunda u o'quvchilarning qabul qilish darajasini turli ekanligini hisobga olib,har bir o'quvchiga mos ravishda vazifalarni taqsimlab berdi.Dars so'ngida yangi mavzu barcha o'quvchilar uchun birdek tushunarli ekanligi ma'lum bo'ldi.Shunda o'qituvchi ta'lim samaradorligini ta'minlash uchun kerakli bo'lgan qanday ko'nikmalarni namoyon etdi.

Javob; Dars vaqtidan oqilona tashkillashtirish, shuningdek mas'uliyatliva ongli ravishda o'quvchilar ishini tashkl etish

61.Bolalar ijodini o'rganishning qanday shakllari mavjud?

- 1) bilimlar bellashuvi; 2) fan olimpiadalari; 3) turli mavzulardagi tanlovlar; 4) maktab ko'rgazmalari; 5) festivallar; 6) musobaqalar.

Javob; 1,2 , 3, 4, 5, 6

62.Ushbu metodni qo'llash jarayonida , ta'lim muassasalarining o'quv tarbiya ishlari jarayonini o'rganish asosida tadqiq etilayotgan muammo holat aniqlanadi, tajriba avvali va yakunida qo'lga kiritilgan ko'rsatkichlar o'rtasidagi farq to'g'risidagi ma'lumotga ega bo'linadi. Olib borilayotgan pedagogik kuzatish ta'lim-tarbiya sifatini oshirish, o'quvchi shaxsini shakllantirishga xizmat qilsa, mazkur metodning ahamiyati yanada oshadi. Bu qaysi metod turi?

Javob; Pedagogik kuzatish metodi

63.O'qituvchi ushbu metod yordamida pedagogik kuzatish va suhbat jarayonida to'plangan dalillar boyitadi. Bu metod ham tizimlangan savollar asosida respondentlar bilan muloqotni tashkil etishga asoslanadi. Bu metodda savollarga javoblar, ko'p hollarda, yozma ravishda olinadi

Javob; Anketa metodi

64. Ushbu metod respondent tomonidan tadqiq etilayotgan muammoning u yoki bu jihatini yorituvchi hodisaga nisbatan munosabat bildirilishini ta'minlaydi. Intervyu respondent e'tiboriga turkum savollarni havola etish asosida o'tkaziladi.

Javob; Intervyu metodi

65. Pedagogik hodisa va dalillarni tekshirish maqsadida ta'lim muassasalari faoliyati mazmunini yorituvchi ma'lumotlarni tekshirish maqsadga muvofiqdir. Mazkur metod O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi qonuni hamda «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi» talablarining ta'lim muassasalari amaliyotidagi bajarilish holatini o'rganish, bu boradagi faollik darajasi, erishilgan yutuq hamda yo'l qo'yilgan kamchiliklarni aniqlash, ilg'or tajribalarni ommalashtirish va ta'lim muassasasi pedagogik tajribasini oshirish maqsadida qo'llaniladi.

Javob; Ta'lim muassasasi hujjatlarni tahlil qilish metodi

66. Ushbu metod respondentlar tomonidan muayyan fan sohasi yoki faoliyat (shu jumladan, kasbiy faoliyat) bo'yicha o'zlashtirilgan nazariy bilim va amaliy ko'nikma, malakalar darajasini aniqlashga xizmat qiladi. Bu metodni qo'llashda aniqlanishi zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalarni turkum asosida berilishiga e'tibor berish maqsadga muvofiqdir. Ushbu metodning afzalligi respondentlar javoblarini aniq mezonlar bo'yicha tahlil etish imkoniyati mavjudligi hamda vaqtning tejallishi bilan tavsiflanadi.

Javob; Test metodi

67. Tadqiqotni olib borish jarayonida ushbu metodni qo'llashdan ko'zlangan maqsad tanlangan muammoning falsafiy, psixologik hamda pedagogik yo'nalishlarda o'rganilganlik darajasini aniqlashdan iborat bo'lib, tadqiqotchi ilgari surayotgan g'oyaning nazariy jihatdan haqqoniyligini asoslashga xizmat qiladi. Bu qaysi metod?

Javob; Pedagogik tahlil metodi

68. Mazkur metod o'quvchilarning muayyan yo'nalishlardagi layoqati, qobiliyati, shuningdek, ma'lum fan sohalari bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalari darajasini aniqlash maqsadida qo'llaniladi. Uni qo'llashda o'quvchilarning ijodiy ishlari - kundaliklari, insholari, yozma ishlari, referatlari, hisobotlari muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Metodning afzalligi shundaki, u ma'lum o'quvchiga xos bo'lgan individual imkoniyatni ko'ra olish, baholash va uni rivojlantirish uchun zamin yaratadi.

Javob; Bolalar ijodini o'rganish metodi

69. Moslashtiring;

1) An'anaviy ta'lim	A) O'qituvchi o'quv jarayonida yagona faol shaxs bo'lib, o'zlashtirish uchun mo'ljallangan bilimlarni tayyor shaklda o'quvchilarga yetkazishga qaratilgan ta'lim tizimi
2) Masofaviy ta'lim	B) O'quvchi tomonidan ta'limning o'z maqsadlari va mazmuni loyihalash, shuningdek uni tashkil etish, tahlil qilish ta'lim turi
	C) O'qituvchi tomonidan o'quv materiallarini masofadan o'rganish, ularning bilimlarini sinab ko'rish va o'qituvchilar bilan aloqa qilish uchun internet va zamonaviy texnologiyalardan foydalanishni o'z ichiga olgan ta'lim shakli

Javob; 1-a, 2-c

1) An'anaviy ta'lim	A) O'qituvchi o'quv jarayonida yagona faol shaxs bo'lib, o'zlashtirish uchun mo'ljallangan bilimlarni tayyor shaklda o'quvchilarga yetkazishga qaratilgan ta'lim tizimi
2) Evristik ta'lim	B) O'quvchi tomonidan ta'lim maqsadlari va mazmunini loyihalash, shuningdek, uni tashkil etishni maqsad qilgan ta'lim turi
	C) O'quvchilar tomonidan o'quv materiallarini masofadan o'rganish, ularning bilimlarini sinab ko'rish va o'qituvchilar bilan aloqa qilish uchun internet va zamonaviy texnologiyalardan foydalanishni o'z ichiga olgan ta'lim shakli

Javob; 1-a; 2-b

71. O'z-o'zini mukammal bilishi, tushunishi va his qilish qobiliyati, erkin shaxsda ichki qobiliyat mukammal rivojlanadi, irodasi mustahkam, qat'iyatli, har qanday vaziyatda o'z fikr-mulohazasini erkin bayon eta oladi.

Javob; Shaxsning ichki qobiliyati

72. O'qituvchining o'z hatti harakatlarini muvofiqlashtirish qobiliyati, harakat ohangini his qilgan holda yo'naltiradi, vaqtni harakat sur'ati bilan his qiladi, o'zi uchun maishiy qulayliklarni yarata oladi, hayot marhamatlaridan rohatlanishni biladi.

Javob; Kinestetik qobiliyat

73. Qaysi qobiliyat turiga kiradi?

1) darsda, darsdan tashqari sharoitlarda, kuni uzaytirilgan guruhlarda, to'garak, klub yoki jamiyatlarda turli tarbiyaviy ishlarni olib borish; 2) o'quvchilar, ularning ota-onalari bilan individual ishlarni amalga oshirish; 3) o'quvchilarda sog'lom turmush kechirishga bo'lgan ehtiyojni

Javob; Bilish qobiliyati

1	Muloqot qilish (kommunikativ) qobiliyati.	O'qituvchi o'quvchilar bilan <u>dars va darsdan tashqari jarayonlarda, sinfda ijobiy ruhiy iqlim</u> yarata oladi
2	Voqealarni oldindan ko'ra olish qobiliyati	Ushbu qobiliyat turi har bir o'qituvchining <u>sergakligida, o'quvchilarning ruhiyatini, ichki dunyosini ko'ra olishida</u> namoyon bo'ladi. Shunda o'qituvchi kim nimaga qodir ekanligini oldindan bashorat qila oladi.
3	Eshitish va his qilish qobiliyati.	Bunday qobiliyatga ega bo'lgan insonlar <u>musiqani sevishadi, ohangni yaxshi his qilishadi, deklamatsiya asosida proza va poeziyani yaxshi o'qishadi</u> , eshitgan narsasini xotirada saqlaydi, ayniqsa, <u>she'r va qo'shiqlarni</u> sevib tinglaydi
4	Kinestetik (teri-muskul) qobiliyat	O'qituvchining <u>o'z xatti harakatlarini muvofiqlashtirish qobiliyati</u> , harakat ohangini his qilgan holda yo'naltiradi, vaqtni harakat sur'ati bilan his qiladi, o'zi uchun maishiy qulayliklarni yarata oladi, hayot marhamatlaridan rohatlanishni biladi
5	Mantiqiy qobiliyat	Falsafiy mulohazalar yuritishni, <u>raqam larni matematikani, murakkab masalalarni hal qilishni sevadi</u> , sababiyat va qibat natijalarini tushunish malakasiga ega, voqelikda asosiylikni ikkinchi darajalisidan ajrata oladi;
6	Shaxsning ichki qobiliyati	O'z-o'zini mukammal bilishi, tushunishi va his qilish qobiliyati, erkin <u>shaxsda ichki qobiliyat mukamma rivojlanadi, irodasi mustahkam, qat'iyatli, har qanday vaziyatda o'z fikr mulohazasini erkin bayon eta oladi.</u>

Ushbu ma'lumotlardan turli vaziyatli savollar tushadi. Yod olshingizni tafsifiya qilaman!!!

Moslashtiring

1) Interfaol ta'lim	A) Nafaqat o'qituvchini va o'quvchini balki guruhlararo yoki alohida o'quvchilar o'rtasida hamkorlik
2) Androgogika	B) Ta'lim nazariyasi o'quv faoliyatining kattalr subyekti tomonidan bilim va ko'nikmalar o'zlashtirishning o'ziga xos qonuniyatlarini ochib beradigan bo'limi
	C) O'quvchilar shaxsiyatlarini rivojlantirishning ichki mexanizmlarini o'z ichiga olgan va ularni intellektual hamda ijodiy qobiliyatlarini to'g'ri amalga oshirishga yordam beradigan ta'limni tashkil etish tizimi

Javob; 1-a; 2-b

Mahoratli pedagog o'z darslarida chiroyli va mazmunan boy, o'zbek adabiy tili talablariga mos so'zlashi bilan ajralib turadi. Bunda o'qituvchin nutqning asosiy xususiyatlaridan qay birini mohirona qo'llagan?

Javob; Nutqning tozaligi va ifodaliligi

Boshlang'ich sinf o'qituvchisi ota-onalar va o'qituvchilar suhbatda so'z boyligining kengligi, fikr yuritayotganda mavzuga nisbatan chuqur bilimga ega ekanligi, bilimlarini o'z tafakkuri doirasida tahlil qila olishini namoyon qildi. Suhbat jarayonida gaplarning ketma-ket bir biriga to'g'ri kelishi va mantiqiy izchilligi hammani hayron qoldirdi. Bunda pedagog nutq xususiyatlaridan qay birini mohirona qo'llagan hisoblanadi?

Javob; Nutqning mantiqiylik

Berilgan topshiriqni bajargan o'quvchi bahosidan norozi bo'ldi va "3" bahoni "4" bahoga ko'tarishini talab qildi. Bunday holat yuzaga kelishining sababi nimada?

1. Topshiriq berilayotganda o'quvchilar baholash mezonini bilan tanishtirilmagan.
2. Topshiriqni baholashda subyektiv yondashilgan
3. Topshiriq sinfdagi o'quvchilarga nisbatan baholangan
4. Topshiriq baholash mezonlarining barcha talablari asosida amalga oshirilgan va tushuntirilgan

Javob; 1,2, 3

NUTQNING ASOSIY XUSUSIYATLARI		
1	Nutqning to'g'riligi va ravonligi	uning <u>adabiy til normalarigi to'g'ri kelishidir</u> Bunda ikkita jihatga e'tibor beriladi: urg'u va grammatik normalarga amal qilinishi.
2	Nutqning aniqligi va ta'sirchanligi	mazmundor <u>nutqning tinglovchiga ta'sir etish omilidir</u> . O'qituvchi so'z va tilning ravonligi, notiqlik qobiliyati bilan aniq faktlar asosida O'quvchilarga bilim beradi, ularning ko'nikma va malakalarini rivojlantiradi. O'qituvchi nutqining aniq bo'lishi, o'z mas'uliyatini chuqur his etish shartidir. Aniqlik, o'rganilayotgan mavzuning O'qituvchi tomonidan ifodalanayotgan voqelikka faktlarga muvofiq kelishidir. Aniqlikning chegarasini belgilashda O'qituvchi so'zlarni to'g'ri qo'lay olishi, o'zbek tili grammatikasini mukammal bilishi, to'g'ri talaffuz eta olishi talab qilinadi.
3	Nutqning mantiqiyliigi	<u>nutqning mantiqiy bolishi, eng avvalo O'qituvchining so'z boyligi, tafakkur yuritish qobiliyati, idrok etish mahoratiga bog'liq.</u> O'qituvchi tilni juda yaxshi bilishi, so'z boyligi keng bo'lishi mumkin. Ammo o'zi fikr yuritayotgan mavzuga nisbatan chuqur bilimga ega bolmasa, bilimlarini o'z tafakkuri doirasida tahlil qila olmasa notiqlik san'ati natija bermaydi. So'zlarning o'qituvchi ifodalayotgan mavzuga mos ravishda to'g'ri ifodalanishi, so'z birikmalarining, gaplarning, matnlarning bir-biriga to'g'ri kelishi, fikri izchil bayon etish uchur bo'ysundirilishi nutqning mantiqiy boy ekanligidan dalolat beradi O'quvchilarga aytilayotgan fikr mantiqan bir-biriga bog'langan bo'lish kerak
4	Nutqning tozaligi va ifodaliligi	<u>O'qituvchi nutqining tozaligi, avvalo uning adabiy til lisoniy normalariga muvofiq ifodalanishi bilan belgilanadi.</u> O'qituvchilarning chiroyli va mazmunan boy nutqi hozirg o'zbek adabiy tili talablariga mos holda tuzilgan boiishi, g'ayriadabiy til kutubxonasi unsurlaridan holi bo'lishiga qarab baholanadi. Nutqning toza boiishiga halaqit beruvchi unsurlar: dialektizm va varvarizmdir. Zero, ushbu unsurlar badiiy adabiyotda ma'lum bir badiiy - estetik vazifani bajarsada, O'qituvchining dars jarayonidagi va tarbiyaviy faoliyatidagi nutqida ishlatilmasligi kerak. O'qituvchi doimiy ravishda idoraviy atamalami, rasmiy so'z va iboralami noo'rin ishlatishi o'z nutqining

		notabiiyligiga, ishonchsiz chiqishiga sabab bo'ladi. Natijada o'quvchilar ta'lim-tarbiyasida o'qituvchi tomonidan ishontirish metodi orqali qo'llaniladigan fikrlar mukammal bayon etilmaydi.
--	--	---

Ushbu ma'lumlardan turli vaziyatli savollar tushadi. Yod olshingizni tafsia qilaman!!

Didaktikaning asosiy kategoriyalari	
O'rgatish	o'qitish maqsadini amalga oshirish bo'yicha pedagogning tartiblangan faoliyati .
O'rganish	anglash , mashq qilish, va egallangan tajribalar asosida xulq-atvor va faoliyatning yangi shakllarini egallash jarayoni, oldin egallanganlari o'zgaradi.
O'qitish	qo'yilgan maqsadga erishishga yo'naltirilgan pedagog bilan o'quvchilarning tartiblangan o'zaro harakati
Ta'lim	o'qitish jarayonida egallanadigan bilim, ko'nikma, malakalar, kompetensiya va fikrlash usullari tizimi.
Bilim	ma'lum bir fanni nazariy o'zlashtirishni aks ettiradigan inson g'oyalari yig'indisi;
Ko'nikma	egallangan bilimlarning aniq xatti-harakatdagi ifodasi, o'zlashtirilgan bilimlarni amaliyotga qo'llash usullarini egallash.
Malaka	avtomatlashgan , biror bir usul bilan bexato bajarish, ko'nikmaning takomillashgan darajasi
Kompetensiya	egallangan bilim, ko'nikma va malakalarni kundalik va kasbiy faoliyatda qo'llay olish layoqati.
Maqsad	o'qitishning nimaga qaratilganligi, uning kuchlari kelgusida qay yo'sinda safarbar etilishi .
Mazmun	o'qitish jarayonida egallanishi lozim bo'lgan ilmiy bilim, amaliy ko'nikma va malakalar , faoliyat, fikrlash usullari tizimi.
Tashkil etish	qo'yilgan maqsadni samarali amalga oshirish uchun unga zaruriy shaklni taqdim etadigan, aniq mezonlar bo'yicha tartiblangan didaktik jarayon.
Shakl	o'quv jarayonining tashqi ifodasi, uning ichki mohiyati, mantig'i, mazmuni uchun qobiq
Metod	o'qitishning maqsad va vazifalariga erishish (amalga oshirish) yo'li .

Vosita	o'quv jarayonining predmetli qo'llab-quvvatlanishi, yangi materialni o'zlashtirish jarayonida o'qituvchi va talabalar tomonidan <i>foydalaniladigan ob'ekt</i>
Natija	o'quv jarayonining so'nggi <i>mahsuli</i> , belgilangan maqsadlarning amalga oshganlik darajasi.

Ushbu ma'lumotlardan turli vaziyatli savollar tushadi. Yod olshingizni tafsifiya qilaman!!!

81. Moslashtiring

1) Maqsad	A) o'qitishning nimaga qaratilganligi, uning kuchlari kelgusida qay yo'sinda safarbar etilishi.
2) Mazmun	B) o'qitish jarayonida egallanishi lozim bo'lgan ilmiy bilim, amaliy ko'nikma va malakalar, faoliyat, fikrlash usullari tizimi.
	C) egallangan bilim, ko'nikma va malakalarni kundalik va kasbiy faoliyatda qo'llay olish layoqati.

Javob; 1-a, 2-b

82. O'qituvchi yangi mavzuni tushuntirdi va o'quvchilarning nazariy bilimlar asosida egallagan malaka va ko'nikmalarini, hayotiy amaliyotlarida turli vaziyatlarda qo'llashni o'zlashtirib olishlarini nazorat qildi. Bunda o'qituvchi qaysi dars usulidan foydalandi?

Javob; Ko'nikma va malakalami ishlab chiqish va mustahkamlash darsi

O'qituvchilarning kasbiy pedagogik tayyorgarligi shartli ravishda qanday yo'nalishlarda olib boriladi:

- 1) O'qituvchining shaxsiy fazilatlar bo'yicha tayyorgarligi.
- 2) O'qituvchining ruhiy - psixologik tayyorgarligi.
- 3) O'qituvchining ijtimoiy - pedagogik va ilmiy - nazariy jihatdantayyorgarligi.
- 4) O'qituvchining maxsus va ixtisoslikka oid uslubiy bilimlarni egallab borishi.

Javob; 1, 2, 3, 4

83. Fizika o'qituvchisi o'quvchiga mustaqil bajarish uchun vazifa berdi. Vazifani bajarishda faqatgina berilgan adabiyotlar ro'yxatidan foydalanmasdan, o'z shaxsiy fikr va mulohazalari bilan boyitishni so'radi. Shunda o'qituvchi o'quvchining ijodkorligini rivojlantirish uchun qanday ta'lim turidan foydalangan?

Javob; Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim

84. Ushbu metod respondent tomonidan tadqiq etilayotgan muammoning u yoki bu jihatini yorituvchi hodisaga nisbatan munosabat bildirilishini ta'minlaydi. Bu metod respondent e'tiboriga turkum savollarni havola etish asosida o'tkaziladi. Metod jarayonida olingan savollarga nisbatan tadqiqotchi tomonidan munosabat bildirilishi uning samarasini oshiradi. Bu qaysi metod turi?

Javob; Intervyu metodi

85. Fizika o'qituvchisi mavzuni bolalarga juda ham tez tushuntirdi lekin bolalar aniq va oson tushuna olishdi. Bunday holatda o'qituvchida qaysi qobiliyat yaxshi rivojlangan?

Javob; Didaktik qobiliyat

1. Rivojlantiruvchi ta'lim	A) O'quvchilar shaxsiyatini rivojlantirishning ichki mexanizmlarini o'z ichiga olgan va ularning intellektual hamda jodiy qobiliyatlarini to'liq oshirishga yordam beradigan ta'lim tizimi
2. Modul tizimli ta'lim	B) Har bir fan alohida yoki oralig'ida o'qitish formati
	C) O'quvchilar tomonidan o'quv materiallarini masofadan o'rganish, larning bilimlarini sipab ko'rish va o'qituvchilar bilan aloqa qilish uchun internet va zamonaviy texnologiyalardan foydalanishni o'z ichiga olgan ta'lim shakli

Javob; 1-a;2-b

87. Bir o'qituvchi darslarida 7-A sinfi doimo faol bo'lib, yaxshi bilim va natijalar ko'rsatadi. Banda o'qituvchining o'quvchilar bilan muloqot qilishi, ta'lim va tarbiya qonuniyatlarini hamda metodlarini chuqur o'zlashtirgan holda samarali qo'llashi, hozirgi zamon pedagogik texnologiyalardan keng foydalanishi yaxshi qurol bo'lib xizmat qiladi.

Javob; Didaktik qobiliyat

DARS TURLARI		
1	Aralash (kombinatsivalashgan) darslar	yoki murakkab tuzilishga ega boigan ushbu dars jarayonida O'qituvchi quyidagi kombinatsiyani qollashi mumkin: <u>uy vazifalarini tekshirish va o'quvchilar bilan savol javob, yangi materialni o'rganish, bilimlarni mustahkamlash, o'quvchilar bilimlarini tekshirish va baholash, uyga vazifa berish</u>
2	Yangi materiallar bilan tanishish darsi	yoki yangi bilimlarni berish (o'rganish) darsida o'qituvchi rahbarligida o'quvchilari mustaqil ish olib boradilar, o'qituvchi darsning tuzilishi va olib borilishini quyidagicha ta'minlaydi: <u>yangi materialni o'rganish uchun asos bo'lgan avvalgi materialni takrorlash, o'qituvchining yangi materialni va darslik bilan ishlashni tushuntirishi, bilimlarni tekshirish va mustahkamlash, uyga vazifa berish.</u>
3	Bilimlarni mustahkamlash va takrorlash darsida	o'qituvchi darsning asosiy mazmunini ilgari o'zlashtirilgan bilimlarni mustahkamlashga qaratadi. O'qituvchi asosiy e'tiborni o'rganilgan mavzulami takrorlash tarzida mashg'ulot olib borishga qaratadi. Tuzilishi bo'yicha bunday darslarni o'qituvchi quyidagi bosqichda tashkil etadi: <u>o'quvchilarning bilish qobiliyatini va tafakkurini tekshirish, og'zaki va yozma mashqlarni bajarish, topshiriqlarning bajarilishini nazorat qilish, uyga vazifa berish.</u>
4	Q'rganilganlarni umumlashtirish va tizimlashtirish darslari	bevosita o'qituvchi rahbarligida o'rganilgan <u>o'quv materiallaridan murakkab savollarni takrorlash va tizimlashtirish asosida o'quvchilar tomonidan o'zlashtirilgan bilimlarning mavjud kamchiliklari to'ldiriladi va o'rganilayotgan yangi mavzuning muhim g'oyalari ochib beriladi.</u> O'rganilganlarni umumlashtirish va tizimlashtirish darslarini o'qituvchi o'rganilgan mavzuning, bo'lim yoki o'quv kurslarining yakunida o'tkazadi
5	Ko'nikma va malakalarni ishlab chiqish va mustahkamlash darsi	egallangan bilimlarni o'quvchilar tomonidan mustahkamlash ham kutubxonasida amaliyotda qo'llay olish bilan bog'liqdir. Ushbu ta'lim jarayoni bir nechta maxsus darslarda amalga oshiriladi. Yangi mavzularni o'rganishda davom ettiriladi. Bunda o'qituvchining vazifasi o'quvchilarning <u>nazariy bilimlar asosida egallagan malaka va ko'nikmalarini, hayotiy amaliyotlarida turli vaziyatlarda qo'llashni o'zlashtirib olishlarini nazorat qilishdan iborat.</u>
6	Bilimlarni tekshirish (nazorat) darsida	o'qituvchi o'quvchilarning fanlar yuzasidan <u>o'zlashtirilgan bilimlarini tekshirish, ko'nikma va malakalarning shakllanganlik darajasini, o'quv materiallarining o'zlashtirishdagi kamchiliklarini aniqlash, shuningdek, navbatdagi topshiriqlarni bajarish yo'llarini belgilab olishiga yordam beradi.</u>

1. Kompetensiya	A) egallangan bilim, ko'nikma va malakalarni kundalik va kasbiy faoliyatda qo'llay olish layoqati.
2. Metod	B) o'qitishning maqsad va vazifalariga erishish (amalga oshirish) yo'li.
	C) qo'yilgan maqsadga erishishga yo'naltirilgan pedagog bilan o'quvchilarning tartiblangan o'zaro harakati.

Javob; 1-a; 2-b

1) ma'lum bir fanni nazariy o'zlashtirishni aks ettiradigan inson g'oyalari yig'indisi;	A) bilim
2) egallangan bilimlarning aniq xatti-harakatdagi ifodasi, o'zlashtirilgan bilimlarni amaliyotga qo'llash usullarini egallash	B) ko'nikma
3) avtomatlashgan, biror bir usul bilan bexato bajarish, ko'nikmaning takomillashgan darajasi.	C) malaka
4) egallangan bilim, ko'nikma va malakalarni kundalik va kasbiy faoliyatda qo'llay olish layoqati.	D) Kompetensiya

Javob; 1-a; 2-b; 3-c; 4-d

1. Vosita	A) o'quv jarayonining so'nggi mahsuli, belgilangan maqsadlarning amalga oshganlik darajasi.
	B) o'qitishning maqsad va vazifalariga erishish (amalga oshirish) yo'li.
2. Natija	C) o'quv jarayonining predmetli qo'llab-quvvatlanishi, yangi materialni o'zlashtirish jarayonida o'qituvchi va talabalar tomonidan foydalaniladigan ob'ekt.

Javob; 1-c; 2-a

PEDAGOGIK TADQIQOT METODLARI

1	Pedagogik kuzatish metodi.	Uni qo'llash jarayonida, ta'lim muassasalarining o'quv tarbiya ishlari jarayonini o'rganish asosida tadqiq etilayotgan muammo holat aniqlanadi, <u>tajriba avvali va yakunida qo'lga kiritilgan ko'rsatkichlar o'rtasidagi farq to'g'risidagi ma'lumotga ega</u> bo'linadi. Pedagogik kuzatish murakkab va o'ziga xos xususiyatlarga ega. Kuzatish aniq maqsad asosida, uzluksiz, izchil va tizimli amalga oshirilsa, kutilgan natijani qo'lga kiritish mumkin. Olib borilayotgan pedagogik kuzatish ta'lim-tarbiya sifatini oshirish, o'quvchi shaxsini shakllantirishga xizmat qilsa, mazkur metodning ahamiyati yanada oshadi.
2	Suhbat metodi	Bu metod pedagogik kuzatish jarayonida ega bo'lingan ma'lumotlarni boyitish, mavjud holatga to'g'ri baho berish, muammoning Yechimini topishga imkon beruvchi pedagogik shart-sharoitlarni yaratish, tajriba sinov ishlari subyektlari imkoniyatlarini muammo Yechimiga jalb etishga yordam beradi. Suhbat maqsadga muvofiq holda <u>indivudal, guruhli hamda ommaviy shaklda</u> o'tkaziladi. Suhbat jarayonida respondentlarning imkoniyatlari to'la-to'kis namoyon bilishga erishish muhimdir.
3	Anketa metodi	(fransuzcha - tekshirish). Ushbu metod yordamida pedagogik kuzatish va suhbat jarayonida to'plangan dalillar boyitiladi. <u>Anketa metodi ham tizimlangan savollar asosida</u> respondentlar bilan muloqotni tashkil etishga asoslanadi. Anketa savollariga javoblar, ko'p hollarda, yozma ravishda olinadi.
4	Intervyu metodi	respondent tomonidan tadqiq etilayotgan muammoning u yoki bu jihatini yorituvchi hodisaga nisbatan munosabat bildirilishini

		ta'minlaydi. Intervyu <i>respondent e'tiboriga turkum savollarni havola etish asosida o'tkaziladi</i> . Intervyu jarayonida olingan savollarga nisbatan tadqiqotchi tomonidan munosabat bildirilishi uning samarasini oshiradi.
5	Ta'lim muassasasi hujjatlarni tahlil qilish metodi	Pedagogik hodisa va dalillarni tekshirish maqsadida ta'lim <i>muassasalari faoliyati mazmunini yorituvchi ma'lumotlarni tekshirish</i> maqsadga muvofiqdir. Mazkur metod O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi qonuni hamda «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi» talablarining ta'lim muassasalari amaliyotidagi bajarilish holatini o'rganish, bu boradagi faollik darajasi, erishilgan yutuq hamda yo'l qo'yilgan kamchiliklarni aniqlash, ilg'or tajribalarni ommalashtirish va ta'lim muassasasi pedagogik tajribasini oshirish maqsadida qo'llaniladi.
6	Test metodi	Ushbu metod respondentlar tomonidan muayyan fan sohasi yoki faoliyat (shu jumladan, kasbiy faoliyat) bo'yicha o'zlashtirilgan <i>nazariy bilim va amaliy ko'nikma, malakalar darajasini aniqlashga</i> xizmat qiladi. Test metodini qo'llashda aniqlanishi zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalarni turkum asosida berilishiga e'tibor berish maqsadga muvofiqdir. Ushbu metodning afzalligi respondentlar javoblarini aniq mezonlar bo'yicha tahlil etish imkoniyati mavjudligi hamda vaqtning tejallishi bilan tavsiflanadi. Biroq, metod ayrim kamchilikdan ham holi emas
7	Pedagogik tahlil metodi.	Tadqiqotni olib borish jarayonida ushbu metodni qo'llashdan ko'zlangan maqsad tanlangan <i>muammoning falsafiy, psixologik hamda pedagogik yo'nalishlarda</i> o'rganilganlik darajasini aniqlashdan iborat bo'lib, tadqiqotchi ilgari surayotgan g'oyaning nazariy jihatdan haqqoniyligini asoslashga xizmat qiladi.
8	Bolalar ijodini o'rganish metodi	Mazkur metod o'quvchilarning muayyan <i>yo'nalishlardagi layoqati, qobiliyati, shuningdek, ma'lum fan sohalari bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalari darajasini</i> aniqlash maqsadida qo'llaniladi. Uni qo'llashda o'quvchilarning jodiy ishlari - kundaliklari, insholari, yozma ishlari, referatlari, hisobotlari muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Metodning afzalligi shundaki, u ma'lum o'quvchiga xos bo'lgan individual imkoniyatni ko'ra olish, baholash va uni rivojlantirish uchun zamin yaratadi.
10	Pedagogik tajriba (eksperiment - lotincha «sinab ko'rish», «tajriba qilib ko'rish») metodi.	Pedagogik tajriba metodidan muammo Yechimini topish imkoniyatlarini o'rganish, mavjud pedagogik sharoitlarning maqsadga erishishning kafolatlay olishi, <i>ilgari surilayotgan tavsiyalarning amaliyotda o'z in'ikosiga ega bo'la olishi hamda samaradorligini aniqlash</i> maqsadida foydalaniladi. Muayyan muammo Yechimini topishga yo'naltirilgan pedagogik tajriba ma'lum doirada, soni aniq belgilangan respondentlar ishtirokida amalga oshiriladi. Mazkur metoddan foydalanish tadqiqotchi

	tomonidan ilgari surilayotgan maxsus metodikaning samaradorligini aniqlay hamda unga baho bera olishi zarur.
--	--

DARS TAHILI TURLARI

1	Didaktik (Yoki ta'limiy) tahlil.	Tahlilning bu turida mavzuning <i>ilmiyligi va izchilligi, oddiydan murakkabga</i> tomon yo'nalishi, ko'rgazmaliligi va berilayotgan bilim, yangi axborotlarning hayotiyiligi, ularning jonli va ravon tilda ochib berilishi nazarda tutiladi
2	Uslubiy tahlil	Bunda o'qituvchi faoliyatining ikki tomoni: birinchidan , o'rganilayotgan mavzuga <i>dasturda mo'ljallangan soatda, uni qanday usullar erdamida, talabalarning yoshi va shaxsiy-psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda</i> yetkazib bera olishi, talabalarni o'ylashga, izlanishga majbur etishiva unga sharoit yaratishi; ikkinchidan, o'qituvchi sifatidagi tajribalari qaysi darajada ekanligini namoyish eta olishi nazarda tutiladi. O'qituvchining ikkinchi tomoni tahlil etilayotganda, uning <i>ijodkorligi, uslubiy mahorati ko'zga tashlanishi lozim</i>. O'qituvchining ilg'or pedagogik va novatorlik tajribalari mana shu yerdan boshlanadi
3	Metodologik tahlil	Ushbu tahlil mobaynida ta'lim yo'nalishidagi <i>xukumat qarorlari, talablar, davlat tili, milliy ruh, madaniyatning go'zal durdonalari, shu soha bo'yicha buyuk alloma va olimlarning qilgan ishlari, fikrlari, respublikadagi oxirgi o'zgarishlarning</i> mashg'ulot davomida foydalanilishi asos qilib olinishi mumkin
4	Psixologik tahlil	Bu tahlilda, avvalo, <i>talabalarning kayfiyati, ularning sog'ligi, jamoadagi sog'lom muhit, talabalarning xushyorligi fanga bo'lgan qiziqishlari, dars berayotgan o'qituvchisiga munosabati, Talabalarning hozirjavobligi, sezgir va topqirligi, haroki, yangi va avvalgi materiallarni esda saqlashlari, obrazli va mantiqiy tafakkuri, talabalar fantaziyasi, oldida turgan mas'uliyatlariga talabalarning irodali yoki irodasizligi, ulardagi bilim, ko'nikma va malakalar ko'lami</i> kabi tomonlar kiradi. O'qituvchining favqulodda vujudga kelgan vaziyatdan o'z obro'sini saqlagan holda chiqqolishi, o'zini boshqara olishi ham inobatga olinadi
5	Pedagogik tahlil	Tahlilning bu turi ancha murakkab va mas'uliyatli bo'lib, <i>o'qituvchining tashqi qiyofasi, talabalar bilan til topa olish mahorati, madaniyati, odobi bilan birgalikda dars jarayonida umuminsoniy tarbiyaning tarkibiy qismlarini</i> talabalargabera olishi va uning nutq madaniyati ham nazarda tutiladi

Ushbu ma'lumotlardan turli vaziyatli savollar tushadi. Yod olshingizni tafsia qilaman!!!

@Pedagogik_mahoratt